

Udskriftsdato: 18. december 2025

2009/1 LSF 92 (Gældende)

Forslag til Lov om fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse

Ministerium: Økonomi- og Erhvervsministeriet

Journalnummer: Økonomi- og Erhvervsmin.

Forslag

til

Lov om fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse

Kapitel 1

Formål m.v.

§ 1. Økonomi- og erhvervsministeren opretter en fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse.

Stk. 2. Fonden har til formål at fremme grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, herunder have særligt fokus på små og mellemstore virksomheder.

Stk. 3. Fonden er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning.

Kapitel 2

Fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse

§ 2. Fonden ledes af en bestyrelse bestående af en formand og syv medlemmer, der udpeges af økonomi- og erhvervsministeren i deres personlige egenskab. Bestyrelsen skal have en bred erhvervsmæssig indsigt og have kompetence inden for, viden om og erfaring med brugerdreven innovation, markedsmodning og kommercialisering samt regional udvikling på det grønne område og velfærdsområdet.

Stk. 2. Bestyrelsens medlemmer og formand udpeges for en periode af op til tre år med mulighed for forlængelse for yderligere én periode. Hvis formanden eller et medlem af bestyrelsen udtræder af bestyrelsen før udløbet af perioden, kan en afløser udpeges for den resterende del af perioden.

§ 3. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Stk. 2. Alle beslutninger i bestyrelsen træffes ved simpelt flertal blandt de fremmødte. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 3. Bestyrelsesmedlemmerne modtager honorar for deres arbejde i bestyrelsen efter Finansministeriets retningslinjer.

Stk. 4. Bestyrelsen kan bemyndige formanden eller sekretariatet til at træffe afgørelser på bestyrelsens vegne i et nærmere bestemt omfang.

§ 4. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af økonomi- og erhvervsministeren.

§ 5. Bestyrelsen udarbejder en årlig handlingsplan for anvendelsen af midlerne. Handlingsplanen skal godkendes af økonomi- og erhvervsministeren.

Stk. 2. Bestyrelsen skal udbrede kendskabet til fondens virke og resultaterne af de aktiviteter, projekter m.v., som fonden har tildelt midler.

Sekretariat

§ 6. Erhvervs- og Byggestyrelsen yder sekretariatsbistand til fonden.

Faglige rådgivende udvalg

§ 7. Økonomi- og erhvervsministeren kan efter anmodning fra bestyrelsen nedsætte faglige rådgivende udvalg, som kan inddrages i den faglige vurdering af kvaliteten af de aktiviteter, projekter m.v., som søges støttet af fonden.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter efter anmodning fra bestyrelsen antallet af udvalg, antallet af medlemmer, krav til medlemmernes faglige kvalifikationer, udpegningsperiode m.v.

Kapitel 3

Anvendelsen af fondens midler

§ 8. Bestyrelsen træffer afgørelse om anvendelsen af fondens midler.

§ 9. Fondens midler skal anvendes til at fremme den virksomhedsrettede innovation inden for følgende indsatsområder:

- 1) Anvendelse og formidling af brugerdrevne innovationsmetoder.
- 2) Markedsmodning og kommercialisering af nye grønne løsninger.
- 3) Grøn innovation og eksport.
- 4) Omstilling i hårdt ramte områder.
- 5) Markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger.

Stk. 2. Fonden kan etablere og deltage i partnerskaber og konsortier, der bidrager til at fremme fondens formål.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren skal fastsætte regler om anvendelsen af fondens midler, tildelingskriterier ved ansøgning, krav om medfinansiering m.v.

Kapitel 4

Sagsbehandling

§ 10. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at ansøgninger til fonden skal indsendes digitalt, og at kommunikation mellem ansøgere og fonden, herunder sekretariatet, i forbindelse hermed skal foregå digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og digital signatur.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at fonden kan udstede dokumenter, herunder afgørelser om tildeling af midler fra fonden, der er signeret digitalt og med maskinelt gengivet underskrift, men uden personlig underskrift, således at sådanne dokumenter i retlig henseende sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Kapitel 5

Opfølgning

§ 11. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om regnskaber og revision vedrørende aktiviteter, hvortil fondens midler anvendes, om offentliggørelse af resultaterne af de aktiviteter, som fonden har tildelt, midler m.v.

§ 12. Økonomi- og erhvervsministeren fører tilsyn med anvendelsen af fondens midler og kan fastsætte regler om, at personer og virksomheder, der modtager midler fra fonden efter denne lov, skal afgive alle oplysninger og regnskaber, som skønnes nødvendige for kontrol og tilsyn m.v.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om evaluering af fondens virke.

§ 13. Tildelte midler kan kræves helt eller delvist tilbagebetalt, hvis vilkårene for afgørelsen om tildeling af midler ikke overholdes. Tilsvarende gælder, hvor der er givet urigtige oplysninger i forbindelse med afgørelsen om tildeling af midler. Tildelte midler kan kræves tilbagebetalt, hvis modtageren ikke overholder regler i loven eller regler fastsat i medfør af loven.

Kapitel 6

Klageadgang

§ 14. Klage over afgørelser, som er truffet af fonden efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af loven, kan indbringes for økonomi- og erhvervsministeren, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Kapitel 7

Ikrafttrædelse m.v.

§ 15. Loven træder i kraft den 4. februar 2010.

§ 16. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Anvendelse og formidling af brugerdrevne innovationsmetode
 - 3.2. Markedsmodning og kommercialisering af nye grønne løsninger
 - 3.3. Grøn innovation og eksport
 - 3.4. Omstilling i hårdt ramte områder
 - 3.5. Markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger
4. Fondens ledelse
5. Udstedelse af dokumenter, herunder afgørelser, med digital signatur uden personlig underskrift
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Høring
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har indgået en "Aftale om fordeling af globaliseringsmidlerne til innovation og iværksætteri m.v. 2010-2012".

Som en del af udmøntningen af aftalen etableres en fond, der skal understøtte grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, herunder have særligt fokus på små og mellemstore virksomheder. Fonden skal forbedre rammerne for, at danske virksomheder kan udnytte den stigende globale efterspørgsel efter grønne løsninger, som bl.a. klimaudfordringerne medfører. Derudover skal fonden styrke udvikling og markedsmodning af nye offentlig-private velfærdsløsninger med henblik på at udnytte de erhvervsmæssige muligheder til gavn for væksten og beskæftigelsen i Danmark. Fonden har et klart erhvervsmæssigt sigte og skal ses i sammenhæng med den forsknings- og udviklingsindsats, der er igangsat på det grønne område fx Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP) og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) samt Fonden for Anvendt Borgernær Teknologi (ABT-fonden) på velfærdsområdet.

Fonden er bevillingsteknisk en pulje med et særligt bevillingsudvalg i form af en selvstændig bestyrelse.

2. Baggrund

Der er med midlerne til innovation og iværksætteri i "Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen for 2007 til 2009" fra 2. november 2006 iværksat en samlet indsats for at styrke innovation, iværksætteri og offensiv global markedsføring af Danmark med henblik på at styrke produktiviteten og konkurrencekraften i danske virksomheder.

Det er sket med henblik på at nå følgende målsætninger:

- Danske virksomheder og offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden.
- Danmark skal inden 2015 være blandt de lande i verden, der har den største andel vækstiværksættere.
- Kendskabet til Danmarks styrker og kompetencer skal i 2015 være i top 10 blandt OECD-landene og de nye vækstlande.

Der er fortsat behov for en målrettet indsats, hvis disse mål skal nås. Der ligger en betydelig udfordring i at styrke produktivitetsudviklingen og konkurrenceevnen i dansk erhvervsliv. Danmark er et af de lande, der har haft den svageste produktivitetsvækst siden midten af 1990'erne. Den lave produktivitetsvækst kan bl.a. tilskrives, at innovation og fornyelse i dansk erhvervsliv ikke er tilstrækkelig stærk.

3. Lovforslagets indhold

Med forslaget etableres en fond, som skal understøtte grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, særligt i små og mellemstore virksomheder. Fonden skal forbedre rammerne for, at danske virksomheder kan udnytte den stigende globale efterspørgsel efter grønne løsninger, som bl.a. klimaudfordringerne medfører. Derudover skal fonden styrke udvikling og markedsmodning af nye offentlig-private velfærdsløsninger med henblik på at udnytte de erhvervsmæssige muligheder til gavn for væksten og beskæftigelsen i Danmark. Fonden har et klart erhvervsmæssigt sigte og skal ses i sammenhæng med den forsknings- og udviklingsindsats, der er igangsat på det grønne område og Fonden for Anvendt Borgernær Teknologi (ABT-fonden) på velfærdsområdet.

Fondens midler anvendes til at fremme den virksomhedsrettede innovation inden for fem indsatsområder. Disse er beskrevet nedenfor.

3.1. Anvendelse og formidling af brugerdrevne innovationsmetoder. Inddragelse af brugere og medarbejdere i virksomhedernes innovationsprocesser er af stor betydning for udviklingen af nye produkter og serviceydelser. Danmark er et forgangslan inden for bruger- og medarbejderdrevne innovation i virksomhederne – dels fordi Danmark som det første land i verden har haft en strategisk satsning på området, dels fordi vi har en tradition for dialog, for at gå sammen på tværs af faggrupper og for at finde fælles løsninger, der virker i praksis.

Fonden skal her støtte større projekter, hvor der - ved brug af brugerdrevne innovationsmetoder - udvikles nye løsninger (serviceydelser og produkter) med et stort markeds-mæssigt potentiale inden for velfærdsområdet og det grønne område.

Herudover skal fonden arbejde for, at den viden om nye brugerdrevne innovationsmetoder og service innovation, der blev udviklet i 2007-2009 under Program for brugerdrevne innovation, formidles og forankres bredt i små og mellemstore virksomheder. I den forbindelse kan fonden gennemføre konkrete innovationsforløb for små og mellemstore virksomheder, som ønsker at afprøve metoder til brugerdrevne innovation til at skabe forretningsudvikling inden for det grønne område eller sundheds- og velfærdsområdet. Fonden skal anlægge en bred afgrænsning for så vidt angår det grønne område samt sundheds- og velfærdsområdet.

3.2. Markedsmodning og kommerialisering af nye grønne løsninger. Der er et stort erhvervsmæssigt potentiale i at udvikle nye miljø- og klimavenlige løsninger (produkter og serviceydelser), men de er ofte svære at kommerialisere. Det skyldes bl.a., at de endnu ikke er blevet testet i stor skala, fordi de nye løsninger ikke passer ind i forbrugernes hverdag og eksisterende infrastruktur, og fordi de – indtil de har fået fodfæste – er markant dyrere end eksisterende og mindre miljøvenlige, masseproducerede løsninger.

Fonden skal her støtte, at nye grønne løsninger med stort markeds-mæssigt potentiale inden for fx energi, affaldshåndtering, spildevand, byggeri, transport eller det primære erhverv bringes fra demonstrationsfasen og ud på markedet. En sådan markedsmodning vil bl.a. indebære afprøvning af nye teknologier med henblik på at dokumentere fx driftssikkerhed mv. Herigennem vil nye grønne løsninger få en chance på markedet, så de ikke fravælges af køberne og ikke forsinkes mange år eller helt forhindres i at blive ud-

bredt på markedet. Fonden vil herunder bl.a. kunne igangsætte projekter, der kan forbedre mulighederne for små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale for at opnå støtte til markedsmodning.

3.3. Grøn innovation og eksport. På eksportmarkederne efterspørges der i stigende grad nye innovative helhedsløsninger (eller ”systemløsninger”) på det grønne område. Fonden skal støtte projekter, der udvikler sådanne nye helhedsløsninger og bidrager til at udnytte eksportpotentialet for danske virksomheder. Det kan fx ske ved at understøtte etablering af strategiske erhvervsalliancer, der sætter fokus på at sammentænke, tilpasse og videreudvikle eksisterende løsninger, så de kan sælges som helhedsløsninger til udlandet – såkaldte grønne alliancer.

Den globale markedsføring af Danmark som grøn nation vil fortsat blive varetaget af Fonden til Markedsføring af Danmark.

3.4. Omstilling i hårdt ramte områder. Den økonomiske krise har medført virksomhedslukninger eller større afskedigelser flere steder i landet. Mange af disse industriarbejdspladser kan ikke forventes at komme igen, når konjunkturerne vender. Fondens midler til omstilling i hård ramte områder har til formål at understøtte konkrete lokalt og regionalt forankrede projekter, der kan bidrage til en hurtig omstilling til nye erhvervs- og vækstmuligheder, herunder etablering af nye erhvervsvirksomheder.

Initiativer og projekter, der medfinansieres af fondens midler til omstilling, skal tage afsæt i lokale og regionale styrker og bidrage til en omstillingsproces, der gennem innovation og fornyelse skaber nye erhvervsmuligheder og arbejdspladser primært på det grønne område og velfærdsområdet, ligesom andre områder også kan komme på tale. Det er en forudsætning, at der ydes regional medfinansiering, og at de regionale vækstfora dermed bakker op om projekterne.

3.5. Markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger. Der foretages i disse år betydelige investeringer i den offentlige sektor. Det gælder bl.a. i forhold til at skabe nye rammer for fremtidens sundhedssystem og i forhold til anvendelse af borgernære teknologier (fx i regi af ABT-fonden). Det internationale marked for velfærdsløsninger er i vækst, men en række barrierer medfører, at nye løsninger ofte har langt til markedet.

Fondens indsats for markedsudvikling af sundheds- og velfærdsløsninger har til formål at fremme konkrete projekter, der bidrager til udvikling og markedsmodning af nye produkter og serviceydelser med et stort kommercielt potentiale. Fonden skal i den forbindelse understøtte samarbejdet mellem offentlige institutioner og virksomheder med henblik på at give virksomheder bedre muligheder for at afprøve og sælge nye innovative velfærdsløsninger. Fonden skal herigennem bidrage til, at det erhvervsmæssige potentiale i udvikling og implementering af nye offentlige sundheds- og velfærdsløsninger i højere grad udnyttes, herunder også i forhold til øget eksport.

Støtten vil kunne gives primært i form af tilskud på baggrund af ansøgning eller udbud (herunder etablering af konsortier eller køb af ydelser). Herudover kan fonden også anvende garantier, lån og kapitalindskud m.v. Derudover vil fonden kunne henlægge varetagelsen af konkrete opgaver til andre statslige institutioner m.v.

4. Fondens ledelse

Fonden ledes af en selvstændig, professionel bestyrelse bestående af en formand og syv medlemmer, der udpeges i deres personlige egenskab af økonomi- og erhvervsministeren.

Bestyrelsen skal besidde bred erhvervsmæssig indsigt og skal have kompetence inden for, viden om og erfaring med brugerdreven innovation, markedsmodning og kommercialisering samt regional udvikling i forhold til det grønne område og velfærdsområdet.

5. Udstedelse af dokumenter, herunder afgørelser, med digital signatur uden personlig underskrift

Det er regeringens målsætning, at Danmark skal være førende som informations- og kommunikations-

samfund, hvilket indebærer, at digital kommunikation mellem det offentlige og virksomhederne skal udbredes til alle relevante områder.

Senest i 2012 skal al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomhederne og den offentlige sektor således foregå digitalt. I forhold til erhvervslivet er det regeringens mål, at alle relevante breve, indberetninger og ansøgninger m.v. sendes via digitale kanaler senest i 2012. Dette fremgår af regeringsgrundlaget »Mulighedernes Samfund« fra november 2007 og globaliseringsstrategien »Fremgang, fornyelse og tryk« fra 2006.

Folketingets Ombudsmand har i en udtalelse af 12. marts 2008 blandt andet givet udtryk for, at der efter hans opfattelse gælder et krav om, at blandt andet statslige forvaltningsmyndigheders afgørelser, der sendes i papirform skal være forsynet med en personlig underskrift. Ombudsmanden har i den forbindelse blandt andet henvist til, at en række hensyn taler herfor. Ombudsmanden har imidlertid ikke forholdt sig nærmere til, hvordan disse hensyn kan imødekommes ved myndigheders brug af digital kommunikation, jf. ombudsmandens oversigtsnotat af 28. maj 2009 om forvaltningsretlige krav til det offentliges it-løsninger.

På den baggrund foreslås det, at der indsættes hjemmel til, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at fonden kan udstede dokumenter, herunder afgørelser om støtte fra fonden, der er undertegnet med dels en unik og sikker digital medarbejdersignatur, der bekræfter den pågældende sagsbehandlers identitet og organisatoriske tilknytningsforhold (myndighedsnavn), dels en maskinelt gengivet underskrift (sagsbehandlerens navn typograferet), men uden personlig underskrift. Hensigten er, at sådanne dokumenter i retlig henseende skal kunne sidestilles med dokumenter med personlig underskrift. De omhandlede dokumenter vil eksempelvis være afgørelser om støttetilsagn eller afslag på ansøgninger om støtte samt standardbreve i form af almindelige kvitteringer, rykkerbreve, spørgebreve og lignende vedrørende fondens virke.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Fonden tilføres i alt 760 mio. kr. fra globaliseringsreserven til innovation og iværksætteri i 2010-2012. Herudover vil de midler (50 mio. kr.), der blev afsat med Erhvervspakken til små og mellemstore virksomheder i september 2009 til markedsudvikling af offentlige velfærdsløsninger, også kunne administreres af fonden. Endvidere forventes lovforslaget at have positive konsekvenser for kommuner og regioner i forbindelse med iværksættelsen af aktiviteter, projekter m.v., der skal bidrage til at løse erhvervsmæssige problemer i hårdt ramte områder.

Af midlerne fra globaliseringsreserven til innovation og iværksætteri afsættes der 12,3 mio. kr. årligt til sekretariatsbetjening, behandling af ansøgninger, tilskudsadministration m.v.

Lovforslaget vurderes at have administrative konsekvenser af betydning for staten i form af 19 årsværk, som afsættes til administration af fonden.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har positive konsekvenser for erhvervslivet, idet det bidrager til at styrke dansk erhvervslivs konkurrenceevne, innovationskraft og eksportmuligheder inden for særligt udvikling af nye velfærdsløsninger og grønne løsninger.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

9. Miljømæssige konsekvenser

Da lovforslaget bl.a. skal bidrage til at fremme udvikling og udbredelse af nye grønne løsninger, fx ved-

rørende energibesparelser, vandrensning, affaldsløsninger og bæredygtig landbrugsproduktion, forventes den at få positive miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Den foreslåede ordning vurderes at indeholde statsstøtte omfattet af EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, idet virksomhederne opnår en fordel ved at få kompensation for udviklingsomkostninger m.v. fra fonden. Der kan kun tildeles statsstøtte, hvis støtten forinden er blevet godkendt af Europa-kommissionen, eller hvis støtten ydes efter EU's regler om de minimis-støtte eller inden for rammerne af Kommissionens generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte. Det vurderes, at de fleste støtteinstrumenter, som indebærer statsstøtte, vil kunne rummes indenfor EU's generelle gruppefritagelsesforordning, fx reglerne for støtte til forskning, udvikling og innovation, miljøbeskyttelse eller de minimis-forordningen. Der vil blive taget nærmere stilling til statsstøttere reglerne, herunder behovet for at notificere et eller flere støtteinstrumenter for Kommissionen, i forbindelse med udarbejdelsen af regler for lovens gennemførelse.

11. Høring

Forslaget er sendt i høring hos Finansministeriet, Indenrigs- og Socialministeriet, Justitsministeriet, Klima- og Energiministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for fødevarer, landbrug og fiskeri, Ministeriet for sundhed og forebyggelse, Ministeriet for videnskab, teknologi og udvikling, Statsministeriet, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Rigsrevisionen, 92-gruppen for bæredygtig udvikling, Advokatrådet, Affald Danmark, Akademiet for de tekniske videnskaber, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektskolen Aarhus, Asfaltindustrien, Associerede Danske Arkitekter, BAT-Kartellet, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen SPT, Byggeriets Evalueringscenter, Bygherreforeningen, Byggesocietetet, Copenhagen Business School, CO-industri, DAKOFA, Danmarks Designskole, Danmarks Erhvervsforskningsakademi, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arkitektur Center, Dansk Brint Forening, Dansk Byggeri, Dansk Design Center, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Iværksætterforening, Dansk Metal, Dansk Opfinderforening, Dansk Transport og Logistik, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Maritime, Danske Mejeriers Fællesorganisation, Danske Regioner, DANVA, De Samvirkende Invalideorganisationer, Designskolen Kolding, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, Emballageindustrien, Energitjenesten, Energinet.dk, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Biotechnologiske Industrier i Danmark, Foreningen af danske kraftvarmeværker, Foreningen af miljøakkrediterede miljøcertifikatorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Slutbrugere af Energi, Forsikring & Pension, Forskerparkforeningen i Danmark, Forskningscenter RISØ, FUHU, Hydrogen Innovation & Research Center, Gate 21, Genvindingsindustrien, Green network, Horesta, Højteknologifonden, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Branchen, It Universitetet, ITEK, Kammeradvokaten, Kommunernes Landsforening, Københavns Universitet, Landbrugsraadet, Landsorganisationen i Danmark, Lægemiddelindustriforeningen, Netværket af forebyggende sygehuse i Danmark, Offshore center Danmark, Organisation for Vedvarende Energi, Patientforum, Plastindustrien i Danmark, Praktiserende Arkitekters Råd, Realkreditrådet, Roskilde Universitetscenter, Sammenslutningen af Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, SDE, Sammenslutningen af Danske Energiforbrugere, Serviceindustrien, Spildevandsteknisk forening, Statens Byggeforskningsinstitut, Syddansk Universitet, Teknologirådet, Varmepumpefabrikantforeningen, Vækstfonden, Økologisk Landsforening, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Vækstforum Nordjylland, Vækstforum Midtjylland, Vækstforum Syddanmark, Vækstforum Sjælland, Vækstforum Hovedstaden, Vækstforum Bornholm.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Lovforslaget forventes at have positive konsekvenser for kommuner og regioner i forbindelse med iværksættelsen af projekter, der skal bidrage til omstilling i hårdt ramte områder.	Af fondens midler afsættes 12,3 mio. kr. årligt til sekretariatsbetjening, behandling af ansøgninger, tilskudsadministration m.v. Fonden tilføres i alt 760 mio. kr. fra globaliseringsreserven i 2010-2012. Herudover vil de midler (50 mio. kr.), der blev afsat med Erhvervspakken til små og mellemstore virksomheder i september 2009 til markedsudvikling af offentlige velfærdsløsninger, også kunne administreres af fonden.
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Der afsættes 19 årsværk til administration af fonden.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Der forventes positive afledte konsekvenser som følge af, at erhvervslivets konkurrenceevne forbedres.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget forventes at få positive miljømæssige konsekvenser, i og med der udvikles og udbredes grønne løsninger i et ikke nærmere bestemt omfang.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Loven berører forholdet til EUF-traktatens statsstøtteregele, og loven skal administreres i overensstemmelse med disse regler.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Oprettelse

Til § 1

Det foreslås i stk. 1, at økonomi- og erhvervsministeren opretter en fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse.

Stk. 2 fastsætter, at fonden skal fremme innovation i virksomhederne gennem grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, særligt i små og mellemstore virksomheder.

Fonden skal forbedre rammerne for, at danske virksomheder kan udnytte den stigende globale efterspørgsel efter grønne løsninger, som bl.a. klimaudfordringerne medfører. Derudover skal fonden styrke

udvikling og markedsmodning af nye offentlig-private velfærdsløsninger med henblik på at udnytte de erhvervsmæssige muligheder til gavn for væksten og beskæftigelsen i Danmark. Fonden har et klart erhvervsmæssigt sigte og skal ses i sammenhæng med den forsknings- og udviklingsindsats, der er igangsat på det grønne område og Fonden for Anvendt Borgernær Teknologi (ABT-fonden) på velfærdsområdet.

Det grønne område dækker over løsninger (produkter og serviceydelser) på bl.a. energi-, klima-, miljø-, natur-, byggeri-, affalds- og fødevarerområdet.

Små og mellemstore virksomheder defineres som virksomheder, der ikke overskrider to af følgende tre størrelser: En balancesum på 119 mio. kr., en nettoomsætning på 238 mio. kr. og et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250 i løbet af regnskabsåret.

I stk. 3 fastslås det, at fonden er et selvstændigt organ inden for den statslige forvaltning. Dette indebærer, at fx reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven finder anvendelse på den virksomhed, der udøves af fonden. Lov om fonde og visse foreninger m.v. samt lov om erhvervsdrivende fonde finder derimod ikke anvendelse, ligesom de almindelige fondsretlige grundsætninger heller ikke finder anvendelse. Fondens og bestyrelsens arbejdsområde er de aktiviteter, projekter m.v., som fondens midler anvendes til. Fonden har også selvstændig søgsmålskompetence. Det vil sige, at fonden kan blive part i en retssag fx om krav om erstatning i tilfælde af misligholdelse af en kontrakt.

Til § 2

I stk. 1 foreslås det, at fonden ledes af en professionel bestyrelse, der er den øverste besluttende myndighed for fonden. Bestyrelsesmedlemmerne udpeges i deres personlige egenskab af økonomi- og erhvervsministeren. Bestyrelsesmedlemmerne er således alene bundet af fondens formål, og de kan ikke i udøvelsen af deres hverv underlægges instrukser fra andre parter. Fondens bestyrelse kan indgå kontrakter og andre bindende aftaler i fondens navn.

I stk. 2 foreslås, at formanden og de 7 øvrige medlemmer af bestyrelsen udpeges for en periode af op til tre år. Der er mulighed for, at økonomi- og erhvervsministeren kan forlænge udnævnelsen med yderligere én periode.

Der foreslås en mulighed for, at afløseren ved et medlems udtræden i utide kan udpeges for den resterende del af periode. Det skal sikre, at bestyrelsen altid har en bemanding på otte personer.

Bestyrelsen skal sammensættes med henblik på at sikre en række kompetencer, der vurderes at være centrale i forbindelse med vurdering af aktiviteter, projekter m.v., der skal bidrage til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, særligt i vækstorienterede små og mellemstore virksomheder.

Det er på denne baggrund hensigten, at bestyrelsen skal besidde bred erhvervsmæssig indsigt og have kompetencer inden for, og viden om og erfaringer med brugerdreven innovation, markedsmodning og kommercialisering samt regional udvikling på det grønne område og velfærdsområdet.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at mindst halvdelen af bestyrelsens medlemmer skal være til stede, før bestyrelsen er beslutningsdygtig.

Bestemmelsen i stk. 2 fastsætter, at afstemninger i bestyrelsen afgøres ved simpelt flertal. Er der stemmelighed ved en afstemning, er formandens stemme afgørende.

Det foreslås i stk. 3, at bestyrelsesmedlemmerne modtager honorar for deres arbejde i bestyrelsen. Honorarerne fastsættes efter Finansministeriets cirkulære om særskilt vederlag m.v., jf. cirkulære 186 af 2. november 1998. Udgifter hertil afholdes af de midler, der afsættes på finansloven til fondens virke.

Det foreslås i stk. 4 at fonden får mulighed for at bemyndige formanden og sekretariatet til at træffe afgørelse på bestyrelsens vegne. Formålet er at lette bestyrelsens arbejdsmængde. Dette indebærer bl.a., at sekretariatet kan træffe afgørelse om tildeling af midler fra fonden i nærmere bestemt omfang. Hensigten

er at sikre en fleksibilitet i bestyrelsens arbejde, sådan at der kan indføres en bagatelgrænse for sager, der ikke kræver den samlede bestyrelses fremmøde.

Det kan fx være, hvis en ansøgning får et betinget tilsagn fra bestyrelsen. Her kan sekretariatet bemyndiges til at give tilsagn, så snart ansøger lever op til bestyrelsens betingelser. Et andet eksempel er, at sekretariatet kan bemyndiges til at afslå ufuldstændige ansøgninger, så bestyrelsens arbejdsomængde reduceres.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at bestyrelsen udarbejder en forretningsorden for sit virke, som skal godkendes af økonomi- og erhvervsministeren. Forretningsordenen vil beskrive regler for mødeafholdelse, pressekontakt, konkretisering af tavshedspligt og bestemmelse om håndtering af inhabilitet m.v.

Til § 5

Det foreslås i bestemmelse, at bestyrelsen én gang om året udarbejder en handlingsplan for anvendelsen af midlerne, som godkendes af økonomi- og erhvervsministeren. Handlingsplanen omfatter en årsberetning over fondens aktiviteter i det forgangne år samt fondens strategi for det fremadrettede arbejde, herunder forslag til prioritering af fondens indsats på hovedområder. Indtil bestyrelsen har udarbejdet den første handlingsplan for fondens virke, vil fondens bestyrelse kunne træffe afgørelse om anvendelse af fondens midler inden for følgende vejledende rammer:

Fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse	Pct. af samlet bevilling
Anvendelse og formidling af brugerdrevne innovationsmetoder inden for det grønne område og velfærdsområdet	25%
Markedsmodning og kommercialisering af nye grønne løsninger samt grøn innovation og eksport	30%
Markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger	22,5%
Omstilling i hårdt ramte områder – med fokus på det grønne område og velfærdsområdet	22,5%
I alt	100%

Note: Fordelingen er ekskl. administration af fonden.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2. forpligter bestyrelsen til at formidle kendskabet til fondens virke og resultaterne af de aktiviteter, projekter m.v., som fonden har tildelt midler. Formålet er at skabe opmærksomhed om fonden og samtidig sikre, at dansk erhvervsliv generelt får gavn af resultater tilvejebragt under fonden.

Til § 6

Erhvervs- og Byggestyrelsen yder sekretariatsbistand til fonden. Sekretariatet skal bl.a. modtage ansøgninger og forberede beslutningsoplæg til bestyrelsen om udbetaling af midler til konkrete aktiviteter, forestå administrationen i forbindelse med tildeling af midler fra fonden, sikre at fondens aktiviteter formidles bredt i det danske samfund, bistå bestyrelsen med udarbejdelse af redegørelse m.v. Udgifterne til sekretariatsbetjening afholdes af de midler, der afsættes på finansloven til fondens virke.

Til § 7

Bestyrelsen kan anmode om nedsættelse af faglige rådgivende udvalg, som kan inddrages i den faglige vurdering af kvaliteten af de aktiviteter, projekter m.v., som søges støttet af fonden. Økonomi- og

Erhvervsministeren kan herefter sanktionere sådanne udvalg. Formålet er, at fagspecifikke kompetencer kan inddrages i udvælgelsen af konkrete projekter m.v.

I stk. 2 sikres, at økonomi- og erhvervsministeren efter anmodning fra bestyrelsen kan fastsætte antallet af udvalg, antallet af medlemmer, krav til medlemmernes faglige kvalifikationer, udpegningsperiode m.v.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at fondens bestyrelse træffer afgørelse om anvendelsen af fondens midler. Dermed menes, hvilke aktiviteter, projekter mv. der skal igangsættes inden for rammerne af den årlige handlingsplan. Ved afgørelse om tilsagn om midler fra fonden kan bestyrelsen fastsætte vilkår for midlernes udbetaling og anvendelse. Der vil til eksempel kunne fastsættes krav om periodisk afrapportering.

Til § 9

Fondens midler skal anvendes til at fremme den virksomhedsrettede innovation inden for fem indsatsområder:

Anvendelse og formidling af brugerdrevne innovationsmetoder.

Markedsmodning og kommercialisering af nye grønne løsninger.

Grøn innovation og eksport.

Omstilling i hårdt ramte områder.

Markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger.

Ved virksomhedsrettet innovation forstås innovation, som er tæt på markedet og er anvendelsesorienteret. Det udelukker grundforskning samt forskning og innovation hvor kun offentlige forskningsmiljøer deltager. Ved innovation forstås introduktion af et nyt eller væsentligt forbedret produkt eller serviceydelse, en ny eller væsentligt forbedret proces eller markedsføringsmetode eller en væsentlig organisatorisk ændring.

Ved brugerdreven innovation forstås en systematisk tilgang til udvikling af nye produkter, serviceydelser, processer, organisationsformer m.v., der bygger på udforskning eller inddragelse af brugeres behov (såvel erkendte som ikke-erkendte behov) og adfærd. Ved brugere forstås bredt forbrugere, kunder, medarbejdere, virksomheder, samarbejdspartnere, leverandører eller borgere. Ved udforskning og inddragelse forstås fx observation, samtale eller brugernes aktive deltagelse i løbet af hele innovationsprocessen. Som eksempel på brugerdreven innovation kan nævnes bekendtgørelse om tilskud til projekter under Program for brugerdreven innovation jf. bekendtgørelse nr. 241 af 20. marts 2007.

Nye løsninger inden for velfærdsområdet forstås som løsninger, der bidrager til faglig kvalitet, brugertilfredshed og/eller organisatorisk effektivitet inden for det offentliges kerneområder.

Ved nye løsninger inden for det grønne område, forstås en række produkter, serviceydelser og processer på tværs af brancher, som har det fælles udgangspunkt, at de tilbyder bedre løsninger end gængse teknologier samtidig med, at de reducerer eller fjerner negative effekter på miljøet, naturen og klimaet mv. Et eksempel på det grønne område er udvikling af nye helhedsløsninger til lav- og plusenergibyggeri, hvor byggeingeniører, klimaeksperter, arkitekter og beboere indgår i et tæt udviklingssamarbejde med henblik på at skabe nye energirigtige løsninger og teknologier til gavn for byggeriet og borgerne. På velfærdsområdet kan det eksempelvis være projekter, hvor ernæringseksperter, læger, fødevarevirksomheder, plejehjem og ældre mennesker samarbejder om udvikling af nye teknologier eller metoder til fremme af bedre kostvaner hos ældre. Tilsvarende er der eksempler inden for pleje-, omsorgs- og genoptræningssektoren, hvor der kan skabes nye innovative løsninger, der skaber større effektivitet, brugertilfredshed og mulighed for afsætning på eksportmarkeder.

Ved markedsmodning forstås, at nye innovative løsninger (produkter eller serviceydelser) bliver lance-

ret på markedet på et tidligere tidspunkt end det kan lade sig gøre på normale kommercielle vilkår. Formålet er at afprøve, om løsningerne virker efter hensigten hos et større antal brugere samt forbedre muligheden for at løsningerne efterfølgende kan sælges på kommercielle vilkår.

Hårdt ramte områder er typisk lokalområder, der i lyset af den økonomiske afmatning har mistet mange arbejdspladser, eller hvor en eller flere virksomheder, som fylder meget i lokalområdet, har varslet et betydeligt antal afskedigelser.

Med sundheds- og velfærdsløsninger forstås løsninger, der øger kvaliteten og effektiviteten i de offentlige serviceydelser, fx i forhold til nye hjælpemidler i plejesektoren, løsninger inden for omsorgs- og genoptræningssektoren eller nye teknologier og metoder til fremme af bedre kostvaner hos børn og ældre.

Med stk. 2 tilvejebringes hjemmel til, at fonden kan etablere og deltage i konsortier og partnerskaber, herunder strategiske erhvervsalliancer, der bidrager til at fremme fondens formål. Konsortier og partnerskaber kan fx bestå af virksomheder, offentlige institutioner, videnmiljøer m.v. Konsortierne og partnerskaberne skal beskæftige sig med det grønne område eller velfærdsområdet. Hensigten er at skabe mulighed for, at fonden kan arbejde tæt sammen med private eller andre partnere, således at midlerne fra fonden kan suppleres med bidrag fra private eller andre partnere. Et eksempel på et konsortium eller et partnerskab kunne være oprettelsen af en strategisk erhvervsalliance inden for fx energibesparelser i produktionen af en type produkter, miljøhensyn på hospitaler eller oprettelse af Grøn Alliance, der bl.a. kan udvikle nye grønne teknologier inden for klima-, miljø-, og energiområdet.

Som følge af stk. 3. kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler om anvendelsen af fondens midler, tildelingskriterier, krav om medfinansiering m.v. Det kan eksempelvis være krav til indhold i ansøgninger, definition af tilskudsberettigede projekter og kriterier for tildeling af midler. Det er en bemyndigelsesbestemmelse, som giver hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser, der kan sikre effektiv og hensigtsmæssig drift af fonden.

Til § 10

Det er regeringens målsætning, at Danmark skal være førende som informations- og kommunikations-samfund. Digital kommunikation mellem det offentlige og virksomhederne skal udbredes til alle relevante områder. Senest i 2012 skal al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomhederne og den offentlige sektor foregå digitalt. I forhold til erhvervslivet er det målet, at alle relevante breve, indberetninger og ansøgninger m.v. sendes via digitale kanaler senest i 2012. Dette fremgår af regeringsgrundlaget »*Mulighedernes Samfund*« fra november 2007 og globaliseringsstrategien »*Fremgang, fornyelse og tryghed*« fra 2006.

Baggrunden for, at det ikke skal være frivilligt, men obligatorisk at foretage indberetninger og ansøgninger m.v. digitalt, er blandt andet et ønske om at sikre hurtigere kommunikation mellem virksomhederne og myndighederne, hurtig og effektiv service fra myndighederne og en optimering af arbejdsgangene hos både virksomhederne og myndighederne. Ved at fjerne manuelle rutiner og papirhåndtering kan der frigives tid og ressourcer hos virksomhederne og det offentlige, og kommunikationen mellem parterne smidiggøres.

I henhold til bestemmelsen kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler om, at ansøgninger til fonden skal indsendes digitalt, og at kommunikation mellem ansøgere og fonden herunder sekretariatet i forbindelse hermed skal foregå digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater og digital signatur. Dette skal bidrage til ovenstående regeringsmålsætning.

I stk. 2. gives økonomi- og erhvervsministeren mulighed for at fastsætte regler om, at fonden kan udstede dokumenter, herunder afgørelser om tildeling af midler fra fonden der er undertegnet med dels en unik og sikker digital signatur, der bekræfter den pågældende sagsbehandlers identitet og organisatoriske tilknytningsforhold (myndighedsnavn), dels en maskinelt gengivet underskrift (sagsbehandlers navn

typograferet), men uden personlig underskrift. Hensigten er, at sådanne dokumenter i retlig henseende skal kunne sidestilles med dokumenter med personlig underskrift. De omhandlede dokumenter vil eksempelvis være afgørelser om støttetilsagn eller afslag på ansøgninger om støtte samt standardbreve i form af almindelige kvitteringer, rykkerbreve, spørgebreve og lignende vedrørende fondens virke.

Til § 11

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at reglerne om regnskaber, revision og offentliggørelse af aktiviteter, m.v. fastsættes af økonomi- og erhvervsministeren. Det kan eksempelvis være krav om fremsendelse af statusrapporter, dokumentation for udgifter og regler for udbetaling af tilskud. Det er en bemyndigelsesbestemmelse, som giver hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser, der kan sikre effektiv og hensigtsmæssig drift af fonden.

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at økonomi- og erhvervsministeren fører tilsyn med anvendelsen af fondens midler. Derudover kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler om, at personer og virksomheder, der modtager midler fra fonden efter denne lov, skal afgive alle oplysninger og regnskaber, som skønnes nødvendige for kontrol og tilsyn m.v.

Regnskaber omfatter årsregnskaber med eventuelle koncernregnskaber og ledelsesberetninger, periode- og delregnskaber samt relevant regnskabsmateriale (herunder bogføringsmateriale), ledelsens protokoller og lignende materiale, revisors protokoller og beretninger m.v. samt andet materiale og oplysninger, som skønnes af betydning for udførelsen af kontrol og tilsyn.

I stk. 2. foreslås, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om evaluering af fondens virke.

Til § 13

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at tildelte midler helt eller delvist kan kræves tilbagebetalt, hvis vilkårene for tildelingen ikke overholdes, eller hvis tildelingen af midler er givet på urigtigt grundlag. Med sidstnævnte tænkes fx på tilfælde, hvor der i en ansøgning er givet en urigtig oplysning, der, hvis oplysningen ikke var givet, kunne have ført til en anden afgørelse. Definition af vilkår for tildeling af midler og krav fastsættes i den nærmere udmøntning. Tildelte midler kan kræves tilbagebetalt, hvis modtageren ikke overholder regler i loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Til § 14

Det foreslås, at bestyrelsens afgørelser efter denne lov kun kan påklages til økonomi- og erhvervsministeren, hvis klagen vedrører retlige spørgsmål. Dette gælder også for sekretariatets afgørelser, når sekretariatet er bemyndiget af bestyrelsen. Retlige spørgsmål kan fx omhandle sager om eventuelle brud på de forvaltningsretlige regler i forbindelse med fondens virke.

Til § 15

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 4. februar 2010.

Til § 16

Det foreslås i bestemmelsen, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.